

Ἡ θαυμαστὴ τῶντι καὶ ταχίστη ἐπίδοσις τῶν μαθητῶν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τοῦ Κ. Παπαδοπούλου ὅπου ἐδίδασκε καὶ διδάσκει ὁ Κ. Ποτῖνος, μαρτυρεῖ πόσον καὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ κάτοχος εἶναι, καὶ μέθοδον ἀξιόλογον ἔχει, καὶ ὑπὸ ζήλου πολλοῦ ἐμπνέεται.

Ἴνα μάθῃ τις καλῶς γλῶσσαν ζῶσαν καὶ νὰ ὁμιλῇ αὐτὴν, ὁ προσφιέστερος πρὸς τοῦτο τρόπος εἶναι ὁ τῆς ἐν κοινῷ διδασκαλίας· ἐξ ἐναντίας ἢ μεταξὺ διδασκάλου καὶ ἐνὸς μόνου μαθητοῦ ἔχει ἄπειρα τὰ μειονεκτήματα· ὁ μαθητὴς τότε, μόνον μετὰ τοῦ διδασκάλου του δύναται νὰ συνομιλῇ· εὐρισκόμενος δὲ μακρὰν αὐτοῦ, ἂν τύχῃ νὰ ἐκφρασθῇ εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν διδάσκεται, δυσκολεύεται, δισταίνει συστέλλεται καὶ πολλάκις οὐκ ἐννοεῖ τὰ λεγόμενα. Καὶ μνηθάνει μὲν τὰ διδασκόμενα, οὐδέποτε ὁμῶς κητορθάνει νὰ μάθῃ καὶ νὰ διαλέγεται δεόντως.

Ἰδοὺ διατί ὁ Κ. Ποτῖνος, ἐπιθυμῶν νὰ φανῇ ὅσον ἐνεστὶ ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν δευτέραν αὐτοῦ πατρίδα, προετίμησε τὴν ἐν κοινῷ διδασκαλίαν. Ταύτης τὰ ὠφελήματα γνωρίζοντες καὶ ἡμεῖς, καθὼς καὶ τὴν βελτίαν γινώσκοντες τῆς Γαλλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Κ. Ποτῖνος, προτρέπομεν τοὺς θέλοντας νὰ σπουδάσωσι τὴν Γαλλικὴν ν' ἀποσταθῶσι πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔστωσαν βέβαιοι ὅτι ταχέως θέλουσιν ὁμολογήσει ὅτι ὅσα ἐνταῦθα γράφομεν εἰςὶ κατώτερα τῶν πραγμάτων.

ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑΙ. Αἱ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀγαθοεργίαι τῶν ἐκτὸς αὐτῆς ὁμογενῶν πληθύνονται καθ' ἑκάστην. Πλὴν τῆς θαυματοῦς συνεισφοράς τοῦ βαρόνου Σίνα καὶ τοῦ ταγματάρχου Ζάπκα περὶ ὧν ἤδη ὠμιλήσαμεν, ἐγένοντο κατ' αὐτὰς καὶ αἱ ἐπόμεναι· ὁ μὲν ἐκ Θεσσαλίας Κ. Πλατυγένης, ἀποθανὼν ἐν Τεργέσῃ ἀφῆκε πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, συγκασιμένην ἐκ δραχμ. 200,000 εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Πανεπιστήμιον, ὁ δὲ ἐν Πετροπόλει Κ. Βερναρδάκης, προσέτερεν εἰς μὲν τὸ Ἀμαλίσσιον ὀρφανοτροφεῖον 90,000 δραχμῶν δοθησομένων ἀναλόγως ἐπὶ δέκα ἔτη, εἰς δὲ ἐκδοσὶν κλασικῶν Ἑλληνικῶν 45,000. Βεβαίως δὲ ἔχομεν λόγους ἵνα ἐξ ηἰστήσωμεν τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοιοῦτους φιλοπάτριδας.

« Πρὸς τὸν Κύριον Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ Συγγράμματος, Νέα Πανδώρα.

Εἰς Ἀθήνας.

Ἀξιότιμε Κύριε!

Ἐν τῷ φυλλαδίῳ ὑπ' ἀρ. ργγ'. τῆς Ἑμετέρας Νέας Πανδώρας, τιμῶσις τὰ μέγιστα, ἐνεκεν πολλῶν καὶ διαφόρων εἰδήσεων, τὴν ἡμετέραν Γραμματολογίαν, εὐχαρίστως ἀνέγνων διατριβὴν τινὰ

τοῦ ἐλλογιμοῦ Κυρίου Ν. Σ. Καλούτση περὶ τοῦ γνωστοῦ Ἑλληνοῦ ζωγράφου Ἀντωνίου Βασιλάκη, ἐκ τῆς νήσου Μήλου, ἀκμάσαντος ὑπερμεσοῦστος τῆς ἑξ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐκτιμῶν δὲ πρεπόντως τὴν παιδείαν τοῦ συντάκτου τῆς βιογραφίας ταύτης, ἐραυσιθείτης, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, ἐκ τῆς συγγραφείσης παρὰ τοῦ μαθητοῦ καὶ φίλου πιστοῦ καὶ ἐνθέρμου τοῦ ῥηθέντος Βασιλάκη, Καρόλου Ριδολφίου, δὲν δύναμαι νὰ σῶς κρύψω ὅτι λίαν ἐλυπήθην μὴ ἀπαντήσας μηδὲ λόγον περὶ τῶν πολυτίμων καὶ ἐκτενῶν εἰδήσεων ὅσας κατεχώρισεν εἰς τὸν Ἑλληνομνημόνα κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1843 ἔτους, ὁ πολυμαθέστατος κάλαμος τοῦ ἡμετέρου καὶ κλεινοῦ Ἀ. Μουστοζύδου. Σῶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ πρᾶγμα λίαν μ' ἐλύπησε· διότι ἐν μὲν ἡ τοιαύτη παραδρομὴ προῆλθεν ἐξ ἀγνοίας συγγραμματος περιέχοντος θησαυρὸν ἀνεκτίμητον σπανίων καὶ νεοφανῶν εἰδήσεων περὶ Ἑλληνικῶν ἐν γένει πραγμάτων καὶ ἀνδρῶν ἐπιστήμων, δῆλον ὅτι, ἢ ὀλίγον ἐκτιμῶμεν τὰ ποιήματα τοιοῦτων σοφῶν, ἢ μᾶλλον παντάπασιν δὲν τὰ ἀναγινώσκομεν. Ἐὰν δὲ προῆλθεν ἐξ ὁποιασδήποτε ἄλλης αἰτίας, σημειοῦμεν ἐν παρόδῳ ὅτι πρῶτον καὶ ἱερὸν καθήκον ἐνός συγγραφέως εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς εἰς ἡμᾶς παρασκευάσαντας τὴν ὁδόν. Ἀνδρέας Μουστοζύδης, κλέος καὶ κύχημα τῆς Κερκύρας οὐ μόνον, ἀλλὰ στολισμὸς τῆς ἡμετέρας κοινῆς πατρίδος περαιῶν τὸν βίον τοῦ Βασιλάκη καὶ ἀναφέρων τὸν μετ' ἐπιστάσις συγγραφέντα παρὰ τοῦ Ριδολφίου, οὕτω λέγει· « Εἰς τὴν εὐπροσάρτετον καὶ πολύστοργον αὐτοῦ φροντίδα ἀπονέμομεν ἕδρ. τὰς ὀφειλουμένας χάριτας, διότι γράφοντες ὑπὸ τὴν πίστην αὐτοῦ ὁδηγίαν, ἀποδίδομεν τρόπον τινὰ τὸν Μήλιον Ἀντ. Βασιλάκην εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνων ἐλευθέρων καὶ εὐτυχῶν. »

Παρακαλεῖσθε οὖν, ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά, καὶ ὑπὲρ τῆς διαδόσεως πολυειδῶν γνώσεων ἀκαμάτως ἀγωνιζόμενος, ἵνα καταχωρίσῃτε εἰς τὸ προτεχὲς τῆς καλῆς Σας Πανδώρας φυλλαδίου, ταύτην τὴν ἐπιστολήν μου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζων πρὸς ὑμᾶς τὰ ὑπὲρ τῆς φιλογενείας τοῦ Κυρίου Καλούτση εἰλικρινῆ αἰσθήματά μου, εὐχομαι ἐπίσης νὰ μὴν ἰδῶ καὶ ἄλλοτε ἀποσιωπώμενον τὸ περιφανέστατον ὄνομα τοῦ Μουστοζύδου εἰς πονήματα, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν ἰδίαν ὑμῶν πύλιν, ἦν κατακειῖτε, καὶ εἰς καιροὺς οὐκ ἀφ' ἡμᾶς πολὺ ἀρισταμένους, τύποις ἐξεδόθησαν.

Δέχθητε, Κύριε Διευθυντά, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως.

Ἐν Βενετίᾳ τῇ 13 (25) Αὐγούστου 1856.

Ἐμέτερος φίλος καὶ συνδρομητὴς
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΕΛΟΥΔΗΣ.